

C O N S I D I N E

FEL A SZIVEKKEL!

S Z A L É Z I M Ű V E K

Lelkiélet kis könyvei

20. Dr. Dombi Márk S. O. Cist.

Szent Bernát

apát és egyháztanító

Ára 60 fill.

21. **A boldog esztendő**

Gondolatok Szalézi Szent Ferenc műveiből
Adventtől pünkösdvasárnapig

Ára 80 fill.

22. **A boldog esztendő**

Gondolatok Szalézi Szent Ferenc műveiből
Pünkösdvasárnaptól adventig

Ára 80 fill.

23. **A breviárium himnuszai**

Latin-magyar szöveggel

I.

HYMNI DE FERIA ET DE TEMPORE

Ára 1 pengő.

FEL A SZIVEKKEL! III.

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

XXX.

FEL A SZIVEKKEL!

SZALÉZI MŰVEK

FEL A SZIVEKKEL!

SZEMELVÉNYEK

P. CONSIDINE DANIEL S. J.

TANITÁSAIBÓL

ÖSSZEÁLLITOTTA

P. DEVAS S. J.

III.

SZALÉZI MŰVEK, RÁKOSPALOTA

Nihil obstat. Carolus Szitkey. S. S. censor dioecesanus. Imprimatur No. 5026|1937. Vacii, die 29-a Septembris 1937 Dr. Colomannus Széll pro vicarius.

Translated by permission
of the Catholic Truth
Society, London, from:
Further words of encouragement.

ANGOL EREDETIBŐL FORDITOTTA
TRUGLY JÓZSEFNÉ

Don Bosco Nyomda, Rákospalota.

ELŐSZÓ.

Bevezetésül P. Considine tanításainak harmadik és utolsó sorozához a lelkek e nagy apostolának hátrahagyott leveleiből idézek egy részletet, amely mintegy tömör kivonatát jelenti a szentéletű szerzetes lelki irányzatának:

— „*Lelki életére vonatkozóan ezt tanácsolom: kevesebb önvizsgálat és önvád; ehelyett inkább Istent keresse gondolataival és adjon neki szüntelenül hálát mindenért. Ne feledje, hogy a szeretet nemcsak Istenbe olvadásunknak legbiztosabb módja, de elmult bűneink és hanyagságaink jóvátételének is leghathatósabb eszköze. Ha igazán meg akarjuk bánni törvénysértéseinket, irányítsuk tekintetünket Istenre és*

igyekezzünk megérteni, milyen jó, milyen szeretetreméltó Ő és mit tett, mit szenvedett értünk? Ne foglalkozzunk saját magunkkal, még csak ne is vádoljuk magunkat feleslegesen. Természetes, hogy meg kell bánnunk bűneinket, de bibelödnünk nem szabad velük; annál inkább kell azonban arra törekednünk, hogy minél jobban megismerjük és szeressük Azt, akit bűneinkkel megbántottunk.”

— Nagy segítségemre volt — írja Vaughan bíboros *Considine* atyáról — Istennel való közvetlen érintkezés, a nagylelkűség és a lélek szabadsága után való törekvésben.

Az a lelkes megértés, amellyel *Considine* atya tanításainak előző két sorozatát nemcsak az angolul beszélő világ, de a külföld is fogadta, ékesszóló bizonyítéka annak a mély hatásnak, amelyet e

szent pap egyszerű tanításai a lelkekben kiváltanak: megszabadítják őket a hiábavaló aggályoskodástól; nagylelkűségre, Istennel való közvetlen érintkezésre nevelik mindazokat, akik egyszerű, alázatos szívvel a vezetésére biznak magukat.

Bár ez az újabb sorozat is ugyanezt a hatást váltaná ki — Isten nagyobb dicsőségére!

P. Devas S. J.

SZELÍDSÉG

Ha megkérdezne valaki: mit tartok Üdvözítő Urunk legjellegzetesebb erényének, azt mondanám, hogy a szelídséget.

Nem az erőtlenséget! Mint ahogy vannak emberek, akik csupa kényelemszeretetből, vagy erőtlenségből inkább engednek, mint hogy körömszakadtáig védjék az álláspontjukat; mások ismét merő udvariasságból engedékenyek. Az igazi szelídség csak ott lehetséges, ahol jelentékeny erőkészlet van; nem tévedünk, ha jósággal, kedvességgel párosult önuralomnak mondjuk. Egy művész: szónok, költő vagy festő csak olyan mértékben tud hatni a lelkünkre, amennyiben érzékeltetni tudja, hogy sokkal több tartalom

van a lelkében, mint amennyit művében közreadott. Gyengeség jele, ha utolsó fillérig kiadjuk, amink van.

Urunk Jézus szelídsége életének minden körülménye közt változatlanul ugyanaz maradt. Emberré lett Isten: gondolta volna-e valaki, hogy szelídség lesz a kiemelkedő jellemvonása?

Istenhez nem magasztos gondolatok, világrengető hatalom, de szelídség visz bennünket közel. Pedig milyen ritkán találkozunk az életben igazi szelídséggel! A kiket szelídnek nevezünk, azok is inkább békés természetűek, kényelmesek, nincsenek erősen körülhatárolt nézeteik — az ilyen fajta szelídség azonban nem különösen tiszteletreméltó. Ellenben ha olyan emberrel találkozunk, aki soha sem kemény, soha nem követelődző, akkor tudjuk, hogy csodálatraméltó önuralommal, ön-

zetlenséggel állunk szemben, amely tulajdonságok a legmesszebbmenő tiszteletet váltják ki belőlünk.

A szeretet parancsa, meg saját gyarlóságunk tudata is azt követeli, hogy elnézéssel legyünk mások iránt. Az igazán szelíd ember sohasem ítél keményen, mindenkivel szemben megértő, mindenki számára talál valami mentséget. Milyen más volt Jézus magatartása az emberekkel szemben, mint a mienk! Ha lehetséges volna, hogy hallgatói közt legyünk, mikor valamelyik példabeszédét mondja, közvetlenül utána pedig bekerülnénk egy modern szalonba, milyen kellemetlenül érintene bennünket a társalgás hangja! Milyen más szemmel nézte Ő a világot!

Ha csak valamennyire is szolgálni akarjuk Istent, szelídeknek kell lennünk.

Vannak hibák, amelyeket különösen útal Isten és ezek egyike a szeretetlenség és éppen a szeretet hiánya az a hiba, amellyel a mai világban a leggyakrabban találkozunk. Nem vesszük számításba, hogy amíg szeretetlenség lakik a szívünkben, nem juthatunk el Isten közelébe.

Egyéni beállítottság kérdése: hogyan ítéljük meg a dolgokat. Bármilyen történet is: szelídnünk kell maradnunk: szelídnünk gondolatban, szóban és cselekedetben. Vannak, akik mindenben az enyhítő, mások ismét mindenben a súlyosbító körülményeket tartják szem előtt. Mi milyen bírók kívánunk lenni: olyanok-e, akik elítélni, vagy olyanok, akik felmenteni igyekeznek a bűnöst?

Vizsgáljuk az okát: miért nem igyekszünk jobbakká lenni? Tegyük fel magunkban, hogy megpróbáljuk: nem tudnánk-e szelídnünk?

ségünkkel feltűnni? Ha gondolataink szelídek, szelídek lesznek a szavaink is. Esténkint, mielőtt nyugalomra térnénk, adjunk számot magunknak róla: jóságosan, szelíd jóindulattal beszéltünk-e másokról? Vagy inkább kárhoztattunk, elítéltünk mindenkit, akit csak lehetett?

Milyenek ezen a téren hajlamaink?

Hányszor még Istenről sem beszélünk a gyermeki szeretet hangján: megkritizáljuk a rendelkezéseit. Ahelyett, hogy mint a legjóságosabb atyáról beszélnénk róla, elégedetlenkedünk és feltételezzük, hogy részrehajló és mással jobban bánik, mint velünk. Van úgy, hogy nem mondjuk ki, de lényegében ezeket gondoljuk róla.

Szelídnek lenni annyit jelent, mint türelmesnek lenni. Aki nem szelíd, az szentül meg van győződve róla, hogy környezetében,

sőt azon túl is mindenki szidást, lekritizálást érdemel. A háziaszszonynak kötelessége lehet ugyan, hogy időnkint megdorgálja a szolgálattevő személyzetét, de vigyázzon rá, hogy a legkomolyabb dorgálásnak is szelíd jóindulat legyen az alaphangja.

Ha a szentáldozásban szívedbe jön a Szentségi Jézus, vajjon milyen uralkodó jellemvonást kíván abban találni?

Ha részt kívánsz abból az Ő csodás vonzóerejéből, amellyel magához kötötte az embereket, igyekezzél szelídségét is utánozni, amennyire csak teheted.

KISLELKŰSÉG.

Hogy nem vagyunk szentek, az egyes-egyedül csak azért van, mert nem könnyítjük meg Istennek, hogy azzá tegyen bennünket. Azt mondjuk: „szerénytelenség volna a részemről arra áhítozni, hogy közelebb jussak Istenhez, mint az átlagemberek.” Holott Istennek éppen az a forró vágya, hogy mindenkit — téged is, engem is — szentté tegyen. Szerencsére, a léleknek nincs gyógyíthatatlan betegsége, kérd hát, hogy a tied is meggyógyuljon, de kérd egész szívedből, azzal a biztos hitel, hogy Isten igazán meg akar gyógyítani. Ha nem hiszed, hogy egészen meg tud gyógyítani, nem fogsz egészen meggyógyulni soha.

Bizonyos, hogy mindketten —

sőt mindnyájan — sokkal jobbak volnánk, ha több volna bennünk a hit és a bizalom. Nagy kegyelemkészletek vannak felhalmozva a számunkra és mi a kezünket sem nyújtjuk ki utánuk. Pedig Isten azt szeretné, ha türelmetlenül igyekeznénk hibáinktól megszabadulni. Feltételezhetjük-e tehát, hogy félrefordítja a fejét és ügyet sem vet ránk, ha könnyörögve nyújtjuk feléje kezünket: jöjjön segítségünkre, hogy jobbá lehessünk. Ha komolyan akarunk a közelébe jutni, oda jutunk: alázatosak, nagylelkűek, bátrak, önmegtágadók leszünk, gyengéd szeretettel fogunk viseltetni Jézus jószágos Szíve és az Ő szent Édesanyja iránt. De: imádkoznunk kell érte és meg kell feszítenünk az akaratunkat.

Isten nem egyforma mértékben osztja mindenkinek a kegyelmeit. Hiszen mi sem vagyunk egyfor-

mák és egyéniségünk más-más vonásokból van összetéve s egymás iránti érzelmeinket is más-más módon mutatjuk ki. Isten sem azt kívánja, hogy mindnyájan ugyanazon módon mutassuk ki hozzá való szeretetünket. De azt akarja, hogy szeressem, szolgáljak neki olyan módon, mely egyéni tulajdonságaimnak legjobban megfelel: a magam módja szerint, Isten kegyelmétől támogatva.

NAGYLELKŰSÉG HIÁNYA.

Aggályos lelkiismeret, túlérzékenység, közvetlenség hiánya, kevés eleven hit az Ő szeretetében: ezek Isten barátainak leggyakrabban előforduló hibái. Mindig csak az ítéletre, a büntetésre gondolni: illik ez Isten gyermekéhez? Hogyan tudnánk valami igazán nagyot cselekedni, ha Istentől, mint kemény kényúrtól rettegünk és lépni is alig merünk szabadon? Ha lelkünknek minden magasbalendülését megbénítja a kis-lelkű szorongás: „az én szolgálatom úgy sem kedves az Istennek, hogyan is találhatná örömét éppen énbennem?”

Olyan kicsiny a szívünk, mint egy mogyoró, mihelyt Istenről van

szó. Miért nem tág, napsugaras ez a szív, olyan, amilyenné pedig mennyire készségesen tenné Isten a mienket, hacsak komoly vágyódással kérnénk meg rá? De éppen itt a hiba: nem kérjük eléggé. S míg ezt nem tesszük, nem juthatunk előbbre. Nem szabad azt hinnünk, hogy reménytelen az állapotunk: nincs olyan lelki betegség, amelynek gyógyszere nem volna.

Néha túlsokat, máskor meg túlságosan keveset várunk magunktól. Kétségbeesünk, ha elmúlt életünkre visszatekintünk: erőfeszítéseinkre és azokra az elhatározásainkra, amelyeket tettünk. Ez főképp akkor történik, amikor túlságosan sokat várunk magunktól és a saját erőinkre támaszkodunk. Isten azt szereti, ha hálásak vagyunk azért is, ha csak egy lépést is sikerült előbbre jutnunk: karjára emel ilyenkor és

egy mérfölddel is előbbre tesz bennünket. Sokan azt hiszik, hogy semmit sem csináltak, ha nem tudtak mindent megcsinálni. Pedig valahányszor sikerült megfogni a nyelvünket, legyűrni egy éles megjegyzést, mindannyiszor igen nagy okunk van hálát adni Istennek, amiért győzelemre segített bennünket, bármily csekélynek látszó dologról lett is legyen szó.

Ne felejtsük el, hogy a lelkiekben az idő nem számít: itt csak az akarat elszántságán fordul meg minden. Egy perc alatt tökéletesebb bánatot indíthatunk fel, mintha akár hat hétig próbálkoztunk volna vele.

Nagy segítségünkre van a lelkiéletben minden, ami a bátorságunkat fokozza. Sokan hősiek teljesítményekre volnának kaphatók, ha elhinnék, hogy igazán sokat vár tőlünk Isten.

Mindaddig, amíg úgy hisszük,
hogy a tökéletesedés útját járjuk,
tényleg tökéletesbülünk is.

ÖNVIZSGÁLAT.

Eltalálni az arany középutat a túlsok és túlkevés közt, nem könnyű dolog.

Vannak emberek, akik kényelmes módon csak úgy találomra élik le az életüket. Mindentől irtóznak, amit „kicsinyes kényszernek” éreznek és ami valamelyes rendszert vihetne az életükbe. „Hagyjatok békén — szokták mondani — a mindenféle elmélkedéseitekkel és hókusz-pókuszaitokkal és ne kívánjátok, hogy szüntelenül résen legyünk és úgy tegyünk, mint a kertészesdit játszó gyermekek, akik elvetik a virágmagot, de egy óra múlva már ki is kaparják, mert kíváncsiak, hogy ugyan nő-e már?”

Mások túlságosan hajlanak az

önvizsgálatra és legjobb úton vannak ahhoz, hogy aggályoskodókká legyenek.

Nagy dolog, ha megőrizzük a lelki életben lelkünk rugalmasságát, lelkünk szabadságát.

Nem jó, ha nem látjuk meg Isten ujját a kicsi dolgokban is: a Szentlélek közvetlenebbül beszél a lelkekhez, mint gondolnánk. Lelki életünk akkor is fejlődik, amikor nem is foglalkozunk lelki dolgokkal.

Nem keresztény dolog, felosztani az életünket: ez a része Istené, amaz a világé; bele kell vinnünk Istent életünk minden mozzanatába. A szent nem abban különbözik a bűnöstől, hogy többet imádkozik, de az ő életét egészen Isten gondolata tölti ki. A bálteremben éppúgy beszélhet hozzánk Isten, mint egyebütt: ott adja sugallatait, ahol legkevésbé várnánk. Ezt nem azért mondom,

hogy lekicsinyeljem a lelki élet kegyelemeszközeit, de azért, hogy bátorítsalak benneteket. Nem hiszhetjük elég szilárdan, hogy Isten mindig velünk van. Kérjük mindenütt a segítségét; ne tartsunk azokkal, akik azt hiszik, hogy csak ünnepnapokon jelentkezhetnek kihallgatásra a jó Istennél.

Aggályos lelkeknek nem ajánlom, hogy szüntelenül a lelkiismeretüket böngésszék. Az ilyeneknek azt mondom: minél kevesebbet elemeznek, annál jobb. Az átlagemberre azonban nagyon üdvös, ha állandóan szemmel kíséri lelke állapotát. Nem ajánlatos ugyanis tartósan ködben élni.

— Alázatos vagyok-e? — kérdik maguktól.

— Nem tudom.

— Vétek-e szeretetlen gondolatokkal?

— Nem tudom.

Az igazán vallásos embernek

helyes képe van a lelki világról,
bár általában arra hajlik, hogy ott
is hibát találjon, ahol nincs és azt
is bűnnek tartsa, ami nem az.

Becsületesen alázatos lelkek e-
zek.

SZÓRAKOZOTT VAGYOK AZ IMÁBAN.

Bűn az? Magam vagyok az oka?

Általában azt mondhatjuk, hogy az elszórakozások fizikai okokra vezethetők vissza: gondok, mindenfajta bajok az okozói, amelyek felmentenek bennünket a felelőségtől. Vagy feltételezhetjük-e, hogy Isten olyasmit kívánjon tőlünk, amihez nincs meg a képességünk: hogy szakadatlanul Őreá irányítsuk a gondolatainkat, amikor súlyos gondok, izgalmak marcangolják őket szerteszét? Isten csak a szívünket nézi és ha azzal a szándékkal közeledünk hozzá, hogy tetszését megnyerjük, nem fog sokat törődni tökéletlenségünkkel. Ha igazán szeretjük, meg

van elégedve velünk. Haszontalan időfecsérelés, olyan dolgokon búsulni, amelyekben nincs is bűn.

Vizsgáljuk magunkat: mi az, ami leköti gondolatainkat és elvonja őket az imádságtól? Ha látjuk, hogy elszórakozásaink ugyanabban a tárgykörben mozognak, állapítsuk meg: miért nem tudjuk gondolatainkat ettől vagy attól a személytől, tárgytól, gondtól elszakítani? Fogjuk meg gyökerénél a bajt; ha az okát megismerjük, nem lesz túlságosan nehéz a küzdelmet felvenni ellene.

Ha a lelki dolgokban csak tizedrésznnyire is olyan körültekintők volnánk, mint az anyagiakban, milyen más volna az életünk! Azzal, hogy felizgatjuk magunkat hibáink miatt, még nem sokra megyünk. Hiszen állandóan fel kell készülvén lennünk rá, hogy meg-megbotlunk és hibákat követünk el, de azért ne botrán-

kozzunk magunkon. Ha Isten rávilágít hibáinkra, annak a jele az, hogy rá akar segíteni bennünket a kiküszöbölésükre. S ha ő segít, bizonyosan sikerülni is fog kiküszöbölnünk azokat.

Az élet gondjai szintén okozói szoktak lenni az elszórakozásoknak. Urunk Jézus arra tanít bennünket, hogy ne engedjük át magunkat túlságosan a jövőért való aggságoskodásnak. A szorongó aggodás nemcsak hasznunkra nincs, de kimondottan káros. Miért nem tudjuk megérteni, hogy Atyánk tudta és megengedése nélkül egy hajszál sem hull le a fejünkről? Amint fogfájás, neuralgiás roham, szeretetlen támadás is csak úgy érhet bennünket, ha Ő megengedi.

Azt hisszük, minden attól függ, hogy mi megtesszük-e mindenben a magunkét? Hiszen igaz: nekünk is meg kell tennünk min-

dent, ami csak tőlünk telik, de a siker, az eredmény nem ettől függ: azt csak Isten adhatja meg. Szent Ignác olyan teljes ráhagyatkozással bízott az isteni Gondviselésben, hogy — saját szavai szerint — ha Társaságát, amelynek megszervezésén pedig olyan kimondhatatlanul sokat fáradozott, eltörölnék a föld színéről, legfeljebb egy negyedóraig búsulna utána.

LELKI TUSA A GETSZEMÁNIBAN.

Elmélkedéseinknek mindig gyakorlati vonatkozásban kell lenniök mindennapi életünkkel. Urunk földi életének kétségkívül a Passió az a fejezete, amely legközvetlenebb hatással van reánk: a Getszemániban átkínlódott lelki tusa meg éppen — a tényleges kínszenvedéstől eltekintve is — erő és vigasztalás forrása lehet ránk nézve életünk mindenfajta bajaiban. Mert a ránk váró szenvedés előrevetett árnyéka — képzeletben való ártettegése — legtöbbször gyötrelmesebb, mint maga a tulajdonképpeni szenvedés. Életünk egyetlen napjának sem volna szabad elmúlni anélkül, hogy gondolatban oda nem símulnánk a Kertben gyötrődő Üdvö-

zítónk mellé, hogy erőt merítsünk példájából. Ha rosszul mennek a dolgaink: bizonytalan a jövőnk, hálátlanság, fejfájás keseríti a jelenünk: siessünk Hozzá, egyesítsük szenvedésünket az Övével és csodálatos mértékben meg fog növekedni bennünk a szeretet.... Figyeljük meg, hogy Jézus nem változtat a szokásain akkor sem, ha ezzel szenvedés elől térhetne ki: tudja, hogy Júdás odaviszi utána a pribékeket, mégis csak Getszemániba megy, mint máskor. Tanuljuk meg ebből, hogy soha ne igyekezzünk elfutni a megpróbáltatás, a szenvedés elől. Vessük el az egyik keresztet, s másik, nehezebb szakad helyette a nyakunkba.

„Imádkozni kezdett.” Jézus tudja, hogy közel a szenvedés órája. Mivel készül fel rá? Imádsággal. Nem akármilyen imádsággal, de ezzel az eggyel: „Ha lehetséges,

múljék el tőlem ez a pohár!” Milyen emberi vonás ez! A küszöbön álló szörnyű szenvedés foglalta le minden gondolatát.

„És a halállal tusakodván, még buzgóbban imádkozik vala.” Milyen áldás volna ránk nézve, ha mélyére tudnánk hatolni ennek a gondolatnak! De minket ha közelről érint valami, nem is tudunk egyébre gondolni. Pedig az imádság a leghathatósabb fegyver, amikor veszély fenyeget bennünket. Fussunk Istenhez, valahányszor bajtól félünk és imádkozzunk úgy, amint Jézus imádkozott: szívünk-lelkünk legmélyéből, véres verítéket hullatva. Csodálkozunk, hogy Isten nem ad meg valamit, amiért pedig már hús esztendeje imádkozunk. De hát igazán imádkoztunk-e? Szívünk-lelkünk legmélyéből, forró könnyöggel?

A küzdelem, amellyel emberi akaratát az előtte álló szörnyű

szenvedés elfogadására kényszerítette, szinte összetörte Jézus földi porhüvelyét. A régi keresztények kitepték ezt a lapot a Szentírásból, attól tartva, hogy a zsidók megbotránkozhatnak rajta. Pedig milyen fenségesen megrázó tanítás rejlik benne!

Aki tánclépésben lejt keresztül az életen és csak az a gondja, hogy minden bajtól, szenvedéstől megmeneküljön, az soha sem fogja megérteni: mit jelent ránk nézve Jézus lelki tusája a Getszemáni kertben.

GONDOLATOK A POKOLRÓL.

Isten, a magunk részéről minden hozzájárulás nélkül is, megadhatta volna nekünk a mennyországot, ha akarta volna. De nem akarta. Mert az érdemszerzés különleges öröm, nagy jótétemény ránk nézve. Ha igényt tartunk rá, hogy felsőbbrendű teremtmények legyünk, akiket nemesi oklevéllel — szabad akarattal — tüntetett ki Teremtőjük, akkor meg kell értenünk, hogy magunknak kell döntenünk affelett: szeressük-e az Istent, vagy szembehelyezkedjünk-e vele? És mi értéke volna szeretetünknek, törvénytiszteletünknek, ha kényszerhatása alatt állnánk?

Mi a pokol? Isten látásától való végleges elszakadás.

A földön élő ember rendszerint

semmitől sem fél annyira, mint a testi szenvedéstől, következésképp semmi nem olyan alkalmas rá, hogy a bűntől elriassza, mint a szenvedéstől való félelem. A tűz pedig, mint a legkínosabb fájdalomkózó él az ember tudatában. Hálásnak kell lennünk érte, hogy ilyen könnyen érzékelhető formában áll előttünk valami, ami a bűntől elriasszon! Hiszen a mindennapi életben is milyen sokféle dolgról tartjuk távol magunkat csak azért, mert tudjuk róla, hogy egészségünknek, testi jólétünknek ártanánk vele.

Igyekezzünk úgy megerősödni a kegyelmi életben, hogy ne is legyen szükségünk a pokol gondolatára... bár különben is természetes, hogy az Istentől való elszakadás gondolatának sokkal elriasztóbb hatással kellene lenni ránk, mint az érzéki szenvedésnek.

Majd ha egyszer elválík lelkünk a testünktől, megszűnik ránézve a földiek vonzóereje. Amint a kulcs is csak egy különleges zár számára készül, úgy — sőt még fokozottabb mértékben — lelkünknek is csak Istennel egyesülve van értelme. Ő maga ültette lelkünkbe ezt a szomjúságot, amelyet csak Ő tud kielégíteni.

Tökéletes egészség, korlátlan szabadság, minden földi jóban dúskáló gazdagság: jó dolgok, de nem elégíthetnek ki bennünket. A mi lelkünket csupán Isten töltheti ki. Itt a földön még örömmünket találhatjuk bennük, de attól a perctől kezdve, amikor elszakadunk a földtől, Isten utáni vágyódás lesz lelkünk egyetlen életeleme és utána való vágyunkat csupán azért nem mondhatjuk végtelennek, mert mi magunk is véges teremtmények vagyunk.

Ha lehetséges volna, hogy a po-

kol minden kínját Isten bírása mellett szenvedjük el — mosolyogva szenvednénk. Ha pedig egy meg nem bocsátott halálos bűnnel terheltén jutna be lelkünk a mennyországba, éppúgy szenvednénk, mint akár ha a poklok legmélyére jutottunk volna. Mert a pokol gyötrelmeinek lényege abban áll, hogy kimondhatatlanul vágyódunk Isten, mint egyetlen életelemünk után és tudjuk, hogy mindörökké elszakítottunk tőle!

De hogyan is élhet egy lélek el-lenséges viszonyban Istennel? Hogyan lökheti el Őt magától? Semmi sem történik átmenet nélkül. Nem lehet, hogy a következő percben gyűlöljem azt, akit ebben a percben szeretek. Szent Terézia is azt állította, hogy bizonyára pokolba jutott volna, ha annak idején fel nem vette volna a harcot egy szokásos bocsánatos bűne ellen.

De ne legyünk aggályos lelkiismeretűek. Isten nem akarja, hogy elbukjunk. Végtelenül elnéző Ő a gyengeségből elkövetett botlásokkal szemben. Annál jobban útálja azonban a hidegvérrel, tudatos megalkuvással elkövetett bűnöket, amelyek pedig eleinte talán nem is mutatnak sokat, de belénk gyökereznek és lassankint megrontják egész lelki életünket. Értve ez alatt olyan bűnöket, amelyek rideg életszemléletre, kritizálódásra nevelnek; amelyek keményvé teszik az ítéletünket nemcsak embertársainkkal, de még Istennel szemben is.

Imádkozzunk, hogy mi is segíthessünk lelkeket menteni, közelvinni őket Istenhez, aki olyan kimondhatatlanul nagy szeretettel várja hazatérésüket.

HÁLAADÁS: JOGUNK ÉS KÖTELESSÉGÜNK.

Szent Pál leveleiben nagyon sok intelmet találunk, amelyek a hálaadással állnak vonatkozásban. Még a farizeus is hálát ad érte, hogy nem olyan gyarló, mint a többiek... Úgy látszik, a hálaadás kötelessége nagyon elevenen élt a zsidók tudatában.

„Mindig hálát adjatok mindeneért.”

Mennyiben hű képe ez a mi lelki világunknak? És tisztában vagyunk-e vele, mit tesz háladatosnak lenni?

Elismerni valamely kötelezettséget.

Helyénvaló volna, ha minden lélegzetvételünk elismerése volna Isten nagy jótéteményeinek: hogy

semmiből hívott életre bennünket, hogy mindent neki köszönhetünk, amink van és amik vagyunk. És pedig nemcsak a múltban, de most, a jelenben is. Hogy egyáltalán vagyok: ez már ok rá, hogy hálát adjak érte. Ha ez a gondolat elevenen él a szívünkben, nem mindennapi lelki emelkedettségre juthatunk el általa. Isten tulajdonságai: mindenhatósága, igazságossága, tisztasága, jósága — s mellette a magunk parányi volta — mind megannyi ok a háladatosságra. Így egymásmellette állítva, még jobban felismerhetem belőle saját semmiségemet, ami, ha következetesen végiggondolom, lehetetlenné teszi, hogy vétkezzem. Mert ha szembehelezkedem Isten törvényeivel, az csak azért van, mert úgy képzelem: nekem is vannak jogaim. Hogy nincsenek: azt akkor látom meg tisztán, amikor ráeszmélek

saját semmiségemre és szembeál-
lítom azt Isten nagyságával. Is-
tenbekapcsolódásunknak egyik a-
lapfeltétele, hogy tudatában le-
gyünk teremtmény-voltunknak.
Nem szabad elfelejtenünk, hogy
percről - percre ajándékképpen
kapjuk Istentől az életet: saját
erőnkől pillanatig sem élhetnénk
tovább. Milyen ostoba értelmet-
lenség a teremtmény részéről,
szembefordulni Istennel, akinek
nagylelkű ajándékait percről-perc-
re élvezzi! Az Ő nagyságának és
saját semmiségünknek felisme-
rése első lépés a nagy imakegyel-
mek felé.

Mit köszönjük meg Istennek?

Azok, akik emelkedett lelkiéle-
tet élnek, olyan dolgokért is hálát
adnak Istennek, amelyekre más
nem is gondol. Akár napokat is
eltölthetnénk hálaadással pl. a-
zért a kegyelemért, hogy segítsé-
günkre jött Isten és erőt adott,

hogy nyugodtan tudtunk maradni, mikor közel volt a veszély, hogy elveszítsük lelkünk egyensúlyát. De a nap minden órájában is elég okunk van rá, hogy legalább egy „hála Istennek” fohász törjön elő a szívünkből. Esténként fussuk át gondolatban a nap eseményeit és köszönjük meg Istennek mindent, amit küldött vagy nem küldött ránk: kegyelmeit, amelyekkel megajándékozott, a veszélyeket, amelyeket távol tartott tőlünk. Ha ezt lelkiismeretesen megtesszük, sokkal jobban meg fogjuk érteni: mi nekünk az isteni Gondviselés? És ha száz éven át egyebet sem tennénk, mint hálat adnánk Istennek egyetlen szentáldozás kegyelméért, vajjon akkor hányadrészét törlesztenénk le hálatartozásunknak? Gondoltunk-e már arra, hogy Isten azért tartott bennünket mindmáig életben, hogy a mai szentáldozásban

részesülhessünk és hogy ez az Ő különleges, személyes ajándéka? Tegyük fel, hogy Isten elküldené hozzánk angyalát, azzal az üzenettel, hogy egy napot a házukban kíván tölteni. Milyen izgalmas készülődéssel várnánk ezt a napot! A szentáldozásban pedig ennél is sokkal többet tesz: nem a házukba, de a szívünkbe jön el!

Isten nem szereti egyikünket kevésbé, azért, mert a másikat nagyon szereti, mint ahogyan a nap melege sem vesz erejéből azért, mert nagy területekre esnek ugyanabban az időben a sugarai.

Most pedig beszéljünk az „ap-rólékos” dolgokról. Kedvező fényt vet a lelki világunkra, ha szívesen adunk hálát mindenért Istennek. Ő maga ültette ezt a készséget a szívünkbe. Milyen egyéni az Ő szeretete és mennyire vágyik

a mienk után! Mikor a meggyógyult bélpoklosok eltávoztak, fájalta, hogy csak egy jött vissza megköszönni a vett kegyelmet. A farizeus házában felhívta a figyelmet mindarra, amit Magdolna csinált vele. Ime, ez a mi Urunk szeretetszomja!

Vajjon mi csak azokért a dolgokért adunk neki hálát, amelyek az imakönyvünkben fel vannak sorolva, vagy megemlékezünk azokról az apróságokról is, amelyekben a nap folyamán részünk volt, mint: szép idő, jól sikerült munka, nem várt öröm, vagy akár egy-egy kereszt?

Urunk olyan emberi szeretettel érdeklődik életünk minden egyes apró részlete után, s nemcsak azért vár köszönetet, amit goromba illemsértés terhe alatt tartozunk megköszönni. Ha szeretünk valakit, a legkisebb figyelmetlenség is fáj a részéről. Ha az utcán

meglök valaki, nem törődünk vele. De ha a jóbarátunktól jön a lökés?...

KRISZTUS ÉS AZ APOSTOLOK.

Elmélkedjünk kissé arról a baráti meghittségről, amelyre Krisztus az apostolait meghívta és gondoljuk meg: nem tudnánk-e ennek a szellemét saját életünkben is megvalósítani? Az a hivatásunk, hogy lelkeket vigyünk az Ő jóságos Szívéhez közel, bármilyen körülmények közt éljünk is. Apostoli munkára mindenkinek nyílik tere! Szent Teréziáról mondják, hogy imáira lelkek ezrei nyertek üdvösséget.

Csodálatos az a bizalmas családiasság, amelyben Jézus élt apostolaival. Állandóan köztük élt, köztük aludt és bájos hagyomány tartja, hogy hideg éjszakákon felkelt, végigjárta soraikat, rájuk húzta durva takaróikat, nehogy

megfázzanak. Nem a tekintély alapján állt köztük, és ők úgy beszéltek vele, mint gyermekek az atyjukkal. Egyik-másik vissza is élt ezzel a helyzettel és Péter, amint tudjuk, még kioktatni is próbálta a Mestert, mire Ő kemény szóval utasította rendre tanítványát, mondván: „távozz tőlem, kísértő!” — Hibáikért rendreutasította ugyan őket, de szavai nyomán soha sem maradt fullánk a szívekben. Hajlamosak vagyunk rá, hogy gyáván megfutamodjunk a sebeinkkel, ha valami hibát követtünk el. Pedig kár ezzel pazarolnunk az időt: Üdvözítőnk semmit sem szeret úgy, mint ha bizalommal futunk hozzá sérüléseinkkel.

Ha netalán kételkednénk hozzánk való szeretetében és reménytelennek látjuk a helyzetet, jusson eszünkbe, hogy ez a kishitűség nem Istentől jön, de vagy

a sától, vagy a saját kételkedő erőtlenségünktől. Pedig legyenek bár mégoly magas fogalmaink Isten irgalmas szeretetéről, elképzelésünk messze alatta marad a valóságnak: Isten ugyanis olyan nagyon szeret bennünket, hogy képes volna a Nagypéntek minden gyötrelmét újra átszenvedni, ha ettől függne a lelkünk üdvössége. Ha igazán átértjük: mennyire szeret Ő minket, semmivé foszlik minden nehézségünk. Egy anya szeretete semmiség, ha az Övével állítjuk párhuzamba. És nemcsak akkor szeretett bennünket így, amikor még nem szennyeyztük be bűnnel a lelkünket, de szeret most, ebben a percben is: „Nem mintha mi szerettük volna Istent, hanem mivel Ő előbb szeretett minket és elküldötte az Ő Fiát engesztelésül a mi bűneinkért.” (I. Ján. 4, 10.) De nem, mi nem tudjuk ezt el-

hinni! Az aggodalom, hogy Isten nem bocsáthatja meg bűneinket, kézenfogva jár a bűnnel.

Judás is azért ölte meg magát, mert nem bízott Isten irgalmas jóságában: nem tudta elhinni, hogy megbocsáthassa az ő szörnyű bűnét.

És ha mi nem is esünk mindjárt kétségbe, gyakran éppen eléggé esztelen, bántó módon viselkedünk s engedjük, hogy bűneink válaszfalat húzzanak közöttünk és Isten közé: el akarunk rejtőzni előle. Gyakran még kisebb bűneink is elidegenítenek bennünket tőle.

Legtöbbször ugyanis túlságosan jó véleménnyel vagyunk magunk felől és ha mégis megbotlunk, azt hisszük, hogy még az angyalok is egyik csodálkozásból a másikba esnek azon, hogy egy ilyen hallatlan dolog megtörténhetett. Mi magunk is összeecsap-

juk a kezünket, és az az érzésünk, hogy nem léphetünk Isten színe elé mindaddig, amíg valami nagy penitenciával nem fizettünk bűneinkért. Nem így a szentek, akik alázatosak lévén, nem csodálkoznak botlásaikon: megbánják, amit vétettek, és éppen olyan bízó szeretettel közelednek Istenhez, mint azelőtt. Bántja őket, ami történt és szeretnék meg nem törtéنتé tenni, meglepődve azonban nincsenek.

Urunk hihetetlenül könnyen megbocsát, de nem szereti, ha bűneink miatt félrehúzódnak tőle.

Az meg éppenséggel esztelenség, azt gondolni, hogy megvonja tőlünk kegyelmeit, mert vétkezünk.

Ne gyötörjük magunkat azért, ami elmúlt. Olyan esztelenség volna ez, mint ha egész nap azon siránkoznánk, hogy reggel kifutott a tej. Egészségtelen dolog túl-

ságosan tépelődni azon, amit a multban tettünk vagy nem tettünk. Bánjuk meg, gyónjuk meg becsületesen, azután ne gondolkjunk rá többet. Ne üljünk le sírdogálni az útfélre, de keljünk fel és katonás elszántsággal menjünk tovább — Krisztus oldalán.

RÁNK IS SZÜKSÉGE VAN AZ ÚRNAK.

Legyen meggyőződésünk, hogy méltatlanságunk ellenére is fel akar használni bennünket az Úr örök terveinek kiépítésében, amely felfogás természetesen homlokegyenest ellenkezik a világias, szűkszívű életfelfogással.

Isten lelke az élet, a remény, a szabadság szelleme.

Alkantarai Szent Péter egy ízben a világ romlottságáról beszélgetett egy spanyol főnemessel.

— Bizony, rosszul állnak a dolgok — állapította meg a nemes úr — s nem is tudom, hova jutunk, ha meg nem változik a világ folyása!

— Elárulom, hogy nekem már van is egy tervem — vette át a szót a szent — s ez alkalmasnak

is látszik rá, hogy megjavítsa a világot: meg fogom reformálni az életemet, ön ugyanazt teszi és akkor már két jobb ember lesz a világon.

Xavéri Szent Ferencet mindenképp el akarták tántorítani tőle, hogy Indiába menjen: haszontalan nép az, nem lehet velük kezdeni semmit. A szent azonban mégis csak elment, egyszerűen munkához látott, és rövid pár év alatt megváltoztatta India képét.

A szentek kiemelkedő jellemvonása a bízó reménykedés, hiszen tudják, hogy Isten minden nehézséget el tud hárítani az útból. Minden, amit tennünk kell, abban áll, hogy fenntartás nélkül a kezébe adjuk magunkat; a többi az Ő dolga: azt már Ő határozza meg, mire használjon fel bennünket. Milyen kevesen voltak az apostolok és milyen kicsi pont voltak az akkori világ életében.

De velük volt Isten s ők nyerték meg a harcot.

Nem baj, hogy gyarlók, tehetetlenek vagyunk; Isten nem vár tőlünk tökéletességet: „Gyermekem, add nekem szívedet. Nem kívánom, hogy ezt vagy azt a hibádat legyőzd. Tudom, hogy nem vagy rá képes. De tedd le akaratodat kezembe, és minden sikerülni fog.”

Szent Teréziát egy jó barátja le akarta beszélni a tervbe vett új zárdaalapításról: hogyan is merne belefogni, mikor mindössze hat fillér van a zsebében?

—Hat fillér és Terézia, ez valóban nem sok — felelte mosolyogva a szent — de hat fillér, Terézia és a jó Isten: ez már mindenre képes.

Legyen tele a mi lelkünk is bizalommal, hogy minket is nagy dolgokra fog felhasználni a jó Isten.

Isten: szeretet; Isten: öröm;
Isten: lendület, szabadság.

Hasonlítsuk össze annak a szabad, bátor, nagylelkű életét, aki nagy dolgokat remél Istentől, annak a kicsinyes, görcsbe szorult, reszkető életével, aki szüntelenül a hibáit siratja és fél, hogy Isten nem bocsátja meg azokat. Nem az a baj, hogy elestünk, de az, ha nem akarunk felállani, s ülve maradunk az útfélen, siránkozva azon, ami történt. Vesztegetjük az időnket s csak annál nehezebben tudunk újra talpraállni. Ha elestünk: bánjuk meg, de legyünk rendületlen bizalommal Isten iránt: ez legyen a mi életünk.

Ha Ő mindenható: minek gyötörjük magunkat gondokkal? Ha csüggedés környékez bennünket és úgy érezzük, hogy semmi jóra nem vagyunk alkalmasok, akkor bizonyosra vehetjük, hogy nem Isten Lelke szól hozzánk. Ellen-

ben, ha könnyű a szívünk s boldogok vagyunk abban a tudatban, hogy szeretjük Istent és Ő is szeret minket, akkor nyugodtak lehetünk: Isten lakik bennünk. Kell, hogy lelkünk alapgondolatává váljék az a valóság, hogy csodálatosan jó hozzánk Isten; velünk van, nemcsak a szentáldozás percében, de az egész nap folyamán s ha valósággá válik bennünk az a gondolat, hogy Istenért, Istennel csinálunk mindent, nos: akkor már egészen magas szinten, a mindennapitól nagyon különböző emelkedett világban mozog a lelki életünk. Sejtteni kezdjük akkor, hogy ami Istent a világ megteremtésére indította, az nem volt más, mint a szeretet és hogy amit tőlünk kíván, az sem egyéb, mint hogy vele egyesülve, Őt mindennél jobban szeretve vívjuk ki magunknak lelkünk üdvösségét.

Istent szeretni, mindent azért

csinálni, hogy neki a kedvében járjunk: ez az életszentség legrövidebb útja.

Szent Pál nagy nyomatékkel emeli ki leveleiben, hogy hálásnak kell lennünk Isten iránt. Az ő hálaadása sem szűnt meg soha. Igaz: ő mint a keresztények üldözője kezdte pályafutását; mint serdülő ifjú — legalább közvetve — részt vett a szent diakonus, István megkövezésében; Isten kegyelme is a damaskusi úton érte, amelyen elindult, hogy az ottani keresztények üldözésében segédkezzék: ez letagadhatatlan. De azért neked és nekem is éppen elég okunk van rá, hogy hálásak legyünk Isten iránt. Ha meggondoljuk, hogy nemcsak egyszer hívott bennünket életre a jó Isten, de minden percben újra meg újra teszi le kezünkbe az élet felbecsülhetetlenül drága ajándékát: valóban, akkor nem túlhajtott

igény a részéről, ha elvárja, hogy időnkint felemeljük hozzá a szívünket és legalább ennyit mondjunk: köszönöm, én jó Istenem!

Milyen ritka az olyan ember, aki a mindennapi beszélgetésben ajkára veszi Isten nevét és hálásan emlékezik meg jótéteményeiről! Jusson ez gyakran eszünkbe!

Saját teremtményei megkritizálják az Urat: miért nem ad nekem is több kegyelmet? Miért nem teszi meg, amit oly forrón kérek tőle? És akkor még csodálkoznak, hogy nem jutnak előbbre a lelki életben!

Milyen hálátlan, alacsonyrendű teremtmény tud lenni az ember! És még ha csupán Isten ellenségeiről mondhatnám ezt! De sajnos mirőlunk magunkról is ugyanezt mondhatom: kifogásoljuk Isten rendelkezéseit, Őt okoljuk érte, ha valami ferdén megy

körülöttünk; neheztelünk, ha nem adja meg rögtön, amit kérünk tőle. S a hálaadás? azt meg éppen elintézzük egy kézlegyintéssel: „Már hogyan tartana igényt Isten az én köszönetemre?” Pedig igényt tart rá. Valósággal szomjazik utána. Gondoljunk csak a tíz bélpoklos történetére, akik közül kilencnek csak arra volt gondja, hogy élvezze az újra visszanyert egészséget. Csak egy jött vissza, egy szamaritánus. Nem hűséges részletképe-e ez a mai életnek? „Nemde tizen tisztultak meg? — kérde Jézus. — És hol van a többi kilenc?” Ahelyett, hogy hála-sak lennénk azért, amit tőle kaptunk, éljük tovább életünket, sőt akárhányszor még keveseljük is, a vett ajándékot.

— Igen, atyám, ezt megadta a jó Isten, de a többit...

Hála ez? Szeretet ez?

Hálások csak a magasrendű,

nemes lelkek tudnak lenni. Ha emelkedett lelkű embernek bármily kicsi szolgálatot teszünk, milyen hálás az érte! Hát még Üdvözítő Urunk finom lelke milyen érzékeny a hála és szeretet minden megnyilatkozására!

Ha nagy kegyelemre vágyóunk, köszönjük meg Istennek újra meg újra minden — még legjelentéktelenebbnek látszó — ajándékát is: a mai napot, amelyet szolgálatára szenteltünk, szeretetének minden megnyilatkozását.

Ha csak csekélyke szolgálatot tettünk is barátunknak és az hála érte: milyen jól esik ez szívünknek! Próbáljuk Jézusunk Szívének is megszerezni ezt a jóleső érzést, és ne szűnjünk meg a nap folyamán újra meg újra köszönetet mondani neki a szentáldozás kegyelméért. Bármilyen történjék is: ne feledkezzünk meg arról a királyi ajándékról, amelyben

reggel részesített bennünket. Ez a hála való készség bizalmunkat is növelni fogja iránta, s ki mondhatatlanul nagy segítségünkre lesz a lelki életben: közel visz bennünket Hozzá és az Ő szeretetéhez. Általában elmondhatjuk: minél hálásabb valaki, annál több benne a szeretet. De egyúttal az alázatosság előgyakorlata is a hála: emlékeztet bennünket, hogy minden, amink csak van, Isten adománya. Nagyon melegen ajánlom tehát, hogy hálásak legyünk mindenért, a mindennapi élet legparányibb jótéteményeiért is. Ha ez vérünkbe megy át, attól sem kell félnünk, hogy valaha zúgolódásra fakadunk Isten ellen: a hála nemcsak a zúgolódásra való hajlamot irtja ki lelkünkéből, de mindig nagyobb és nagyobb szeretetre képesít.

HASZNÁLJUK FEL AZ ALKALMAT

Minden jól van csinálva, amit Isten csinál. Kincsesházának végtelen gazdagságából bőséges választékot ad elénk, hogy kivegyük belőle azt, amivel neki szolgálhatunk és elveszük, ami hozzájutásunkat akadályozhatja. Hogy mindig ezt választjuk-e?

Sajnos: nem.

Vannak, akik megfontolás nélkül inkább arra vetik magukat, ami érzékeiknek tetszik és gyakori eset, hogy az is bűnalkalomná válik a kezünkben, ami önmagában nem is rossz.

A választásnál egyetlen irányelvhez kellene szabad akaratunknak alkalmazkodnia: közelebb jutok-e általa Istenhez? — Ha nem:

könyörtelenül le kell mondanunk róla. Gondoljuk át becsületes őszinteséggel: ez vagy az a barátság, társaság, hajlam, törekvés Isten szeretetét növeli-e bennünk, vagy eltávolít-e tőle?

Olyan mélyen gyökerezik bennem ez vagy az a hajlam, hogy lehetetlen megszabadulnom attól. Nem lehet énbőlőlem szent soha!"

Csak nem azt akarod ezzel mondani, hogy Isten lemondott országának a kormányzásáról? Hiszen a világmindenség minden pontján, minden egyes ember szívében Ő az Úr! S nincs egyetlen kísértésed, nehézséged, amelyről Ő nem tudna. Nem történik semmi, amit Ő meg nem engedne. Ha panaszkodunk: vagy azt vonjuk kétségbe, hogy Isten működik bennünk és a világban, vagy azt, hogy bölcsen működik. Csak nem gondoljuk, hogy valami olyan kis mellékút is vezet a mennyország-

ba, amelyről mi tudunk, de Ő nem tud?

Semmi szükség sincs rá, hogy pusztába vonuljunk, ha szentté akarunk lenni. A lehető legnagyobb tévedés azt hinni, hogy a szentség az életkörülményektől függ. Ha a világban élő nő vagy férfi vagy, ugyanannyi lehetőség van rá, hogy szentté légy, mintha karmelita volnál, hacsak ott vagy, ahol Isten kívánja, hogy légy.

Helyezkedjél bele készséges szívvel az életkörülményeidbe, s használd ki azokat a lehető legteljesebben. Adj számot magadnak esténként: nem hagytad-e ki használatlanul napodnak valamely mozzanatát?

VALLÁSOSSÁG.

A vallásosság kell, hogy egész életünket, annak minden mozzanatát kitöltse. Az igazi vallásosság: tudatos Istenben-élés. Ha reggeli és esti imáinkat becsületesen elvégezzük, havonkint, vagy hetenkint egyszer a szentségekhez járulunk: akkor még csak nagyon halvány árnyképe él lelkünkben a vallásosságnak.

Isten azt kívánja tőlünk, hogy egész nap szeressük. „Mindig imádkozzatok,” ne csak bizonyos meghatározott időben. Isten a lelkünkben lakik és azt kívánja, hogy ne szavakkal, de tettekkel szolgáljunk neki.

„Védő paizsa Ő mindazoknak, akik benne hisznek.” Mit jelent ez?

Mindenben teljesen Istentől függünk. Ő mindig velünk van... Szolgálatában áll, hogy minden megmozdulásunkkal Őbelé kapcsolódunk.

— De hiszen ennünk, innunk, dolgoznunk is kell; társadalmi kötelezettségeink is vannak, amelyeknek eleget kell tennünk; hogyan gondolhatnánk hát állandóan Istenre?

— Úgy, hogy bármit tesztek, az Ő iránta való szeretetből tegyétek.

A világi ember olyan jól el tud feledkezni Istenről. Kitér az útból, csak hogy ne kelljen rá gondolni. Valósággal megdöbben, ha mégis szemben találja magát vele.

A tudatos Istenben-élés kizárja lelkünkben az emberek ítéletétől való félelmet. Ha Őt nézzük, lehetetlen, hogy törődjünk vele: mit gondolnak, vagy mondanak rólunk az emberek? És tényleg

mindegy is, hogy mit mondanak: ártani még a rosszakarat sem fog egyikünknek sem, ha Isten meg nem engedi, hogy ártsen.

A vallásosság nem csupán járuléka, de lényege legyen az életünknek. Tudjuk, hogy Isten engedelme nélkül még egy hajszál sem hull le a fejünkről. Legyünk hát feltétlen bizalommal iránta és Ő oltalmunk, védelmezőnk lesz.

Milyen egy átlagos katolikusnak az Istenbe vetett bizalma? „Hiába: akármit beszéljenek is, nem bírok jó szívvel lenni X. vagy Y. iránt. Mire jó a vallásosság, ha még arra sem segít rá, hogy ezt a csúnya ellenszenvet legyűrjem?”

Hát bizalom ez?

Isten semmi olyat nem kíván tőlünk, ami túlhaladja erőinket. Méltányos volna-e, ha olyasmit követelne tőlünk, aminek a meg-

tevésére nem adott erőt? Bizalommal lenni annyit jelent, mint hinni az Ő segítségében és ha mi becsületes elszántsággal igyekszünk mindent megtenni, ami tőlünk telik, megsokasítja erőinket, hogy azt is meg tudjuk tenni, amire eddig képtelenek voltunk.

Jézus azt mondja: „Az én igám édes, az én terhem könnyű.”

Kinek lesz igaza: neki-e, vagy az ellenségeinek?

ISTENT SZERETNI.

Melyik parancsolatról mondta Jézus, hogy az az első és legnagyobb valamennyi között? „Szeresd Uradat Istenedet egész szívedből, egész lelkedből, minden erődből.” Olyan tele a szíve szeretettel, hogy nem tud elég sokat beszélni róla. És mi még kételkedni merészelünk rajta, hogy a mi szeretetünkre is vágyik! Nem katolikus felfogás ez! Nem lehet túlmerészség, ha azt tesszük, amire Ő maga szólít fel bennünket.

Mit értünk e felszólítás alatt?

Vágyol rá, hogy szeretni tudd az Istent. Ezt a vágyat is csupán csak Ő ültette a szívedbe. Ő tartja azt ébren benne. Csak nem tételezhetjük fel róla, hogy olyan ke-

gyetlen legyen és olyan vágyat ébresszen bennünk, amelynek soha sem adja meg a kielégülést? Nem, nem teheti ezt és nem is teszi. Továbbra is ébren tartja bennünk a szeretete után való vágyódást és ha mi kitartunk e kegyelem kérésében, egészen bizonyosan megadja, sőt ezerszerte többet ad, mint amennyit kértünk. Ami eddig kívül állt a lelki megismerésünk határvonalán, az most egyszerre kézzelfoghatóan természetesnek, közelfekvőnek tűnik fel és az a gondolat, hogy tennünk kell valamit Istenért, kiáltó szükségességgé válik és olyan dolgokra tesz képessé, amelyekre eddig még álmunkban sem gondoltunk volna.

Nincs semmi ellenmondás abban, hogy szeretjük Istent és mellette mindenféle megalázó gyengeségekkel bajlódunk, mint: hiúság, irigység és egyéb olyan dol-

gok, amelyeken nagyon nehéz úrrá lennünk.

Talán neheztelünk is kissé a jó Istenre, hogy nem segít kisépröznünk a szívünkből egyes hibákat. De nehogy azt higgyük, hogy szeretet hiánya a részünkről, ha minden elvitathatatlan igyekeztünk ellenére is tele vagyunk mindenféle megszégyenítő gyengeségekkel. „Látod, Uram, — mondogatjuk nagy szomorúan — milyen beképzelt, milyen önző vagyok!” Ha Ő erre, a szívedbe oltott vágy útján azt mondja, hogy csak tovább is törekedjél nagyobb és mindnagyobb szeretetre, akkor nem kell félned semmitől, nincs semmi baj: hibáid nem állnak közted és Isten közt, hacsak mindenben szabad kezet adsz neki. Szeretetteljes meghívását csak akkor lököd el magadtól, ha szűkszívűen gondolkodol róla és nem reméled, hogy segítségedre jön

hibáid elleni küzdelmedben. Hallgass Isten szavára!

Hogy milyen érvekkel támasztom alá mindazt, amit itt mondok? Egyes egyedül csak azzal, amely ebben a kérdésben döntő fontosságú: hogy vágyol szeretni Istent. Az idő nem számít Ő előtté és egy perc alatt átalakíthatja az egész szívedet.

Isten egyszer bizonyos áldozatot kívánt egy szenttől. „Nem tudom megtenni — vonakodott a szent — nincs hozzá elég erőm.”

„Adok hát több erőt” — felelte az Úr. És a szent meghozta az áldozatot.

Helyezzük mi is Őbelé a bizalmunkat. Ne kössük meg a kezét bizalmatlansággal.

Ha azt kívánja tőlünk, hogy ráemeljük tekintetünket és kegyelmeit kérjük s mi ehelyett földre szegezzük a szemünket és ilyesmit mondunk: „Bizonyára más

valakitől kívánod ezt, Uram,” akkor lehetetlen, hogy kedvét találja bennünk.

ÖRÖM.

Minél inkább Istenbe kapcsolódik a szívünk, annál kevesebb fontosságot tulajdonítunk a külső dolgoknak. Nem esünk kétségbe, mert nincsenek olyan szép ruháink, mint másoknak, vagy kevesebb szórakozásban lehet részünk. Az élet bajaira legbiztosabb gyógyszer tehát Isten közelségében találhatunk; onnan már világi örömökre sem vágyunk, mert Isten megadja lelkünknek a természetfölötti örömet, amely sokkal, sokkal magasabbrendű, sokkal hatalmasabb minden földi örömnél. Olyan öröm ez, amely betölti egész valónkat. Ha nincs benne részünk, az nem azért van, mintha Isten nem akarná megadni, de azért, mert alacsony élet-

felfogásunk nem alkalmas talaj a befogadására. Isten készen áll rá, hogy a mi szívünket is örömmel telítse, hiszen Ő a minden boldogság forrása és öröm van ott, ahol Ő van.

A kiegyensúlyozott lelki életnek természetszerű folyamánya az öröm. Erős ütőkártyát jelentene a sátán kezében, ha nem így volna: elhitetné veled, hogy őhozzá kell menned kielégülésért, ha örömsre vágyol.

Minden öröm Istentől jön. Nem ezt ígérte-e Ő a követőinek? „Békémet hagyom nektek,” s mi egyéb a béke, mint az örömnek csendes, nyugodt megnyilatkozása? Küzdelmeket, üldöztetést jósolt nekik, de békéjét is hozzáígérte.

A mai zaklatott időkben kevesen tudják igazán, mi is az a béke? „Ne csak jólétért, anyagi javakért jőjjetek hozzám, — mond-

ja az Úr — de jőjjetek főképp lelketek békéjéért.” Legyünk bár szegények vagy gazdagok, egészségesek vagy betegek, akár ráncmosolyog az élet, akár igába hajt bennünket: mindennek semmi köze a lelkünk békéjéhez.

Soha ne adjunk helyet annak a téves felfogásnak, hogy az istenszolgálat okvetlenül szenvedéssel jár. Ellenkezőleg: soha sem tudunk olyan jól szolgálni Istennek, mint akkor, amikor örömmel van tele a lelkünk.

Kérjük Istent: tegye lelki életünket az öröm soha ki nem apadó forrásává: nemcsak magunkat fogjuk akkor nehézség nélkül legyőzni, de csalhatatlan ellenszert kapunk benne minden baj és szenvedés leküzdésére, amely életünk folyamán érhet bennünket.

NEHEZTELÉS.

Vegyünk egy egészen súlyos esetet: valaki megbántott, csúnyán viselkedett velem szemben. Azt hiszem, ilyenkor csak van jogom neheztelni és senki sem veheti tőlem rossz néven, ha kijelentem, hogy ezt az embert pedig nem tudom szeretni!

— Édes gyermekem, nincs esetleg valaki a világon, akivel szemben te is csúnyán viselkedtél?

— Isten ments! Hiszen én mindenkivel kedves, szeretetreméltó vagyok!

— Nem erről beszélek. De nincs-e mégis Valaki, akivel méltatlanul viselkedtél? Valaki, aki téged jótéteményeivel árasztott el, aki szüntelenül gyengéd szeretet-

tel gondoskodik rólad s akit te újra meg újra ha nem is éppen súlyos, de mégis csak fájó bánatmakkal illetsz?

Valaki, aki nem szűnik meg bánatmaidat megbocsátani és azokat továbbra is szeretettel viszonzozza? — Tedd szívedre a kezedet: az, aki téged megbántott, vétett-e ellened csak ezredrész annyit is, mint amennyit te vétettél Isten ellen? Majd ha úgy érzed: jóvátétél mindent, amit ellene vétettél és lefizettél mindent, amivel Neki tartozol: ám akkor menj és állj bosszút azon, aki megbántott... Majd ha elmondhatod, hogy soha ki nem hagyó nagylelkűséggel viszonzottad Isten jóságát, akkor kezdj el panaszkodni másokra.

Senki sem viselkedhetik olyan alacsony módon velünk szemben, mint ahogyan mi Istennel szemben viselkedünk. Kelletlenül vi-

seljük, amit ránk küld; panaszkodunk nemcsak másoknak, de Neki magának is, hogy keményen bánik velünk.

Ha mindezt alaposan átgondoljuk, arra a helyre kerülünk saját szemünkben is, amely megillet bennünket és lehül a neheztelés tüze a szívünkben.

MULT, JELEN ÉS JÖVŐ.

Sokan egyik szemükkel a multba néznek, másikkal a jövőbe, csak éppen a jelennel nem törődnek. Isten sem a mult, sem a jövő számára nem adja kegyelmeit és bármint törjük is magunkat érte, nem kapjuk vissza azokat a kegyelmeket, amelyeket a multbanézéssel elfecséreltünk. Ne mondjuk: „nagyon jó tudnék lenni, ha a multban nem tettem volna ezt vagy amaszt. Abban a percben, amikor megbántad, amit tetél, Isten már meg is bocsátotta bűnödöt.

Igaz, hogy a szokássá vált bűnöktől nehezebben tudunk megszabadulni, de Isten erre is rásegít bennünket, ha komolyan meg akarunk javulni.

Az meg éppen nagy esztelenség, ha a jövő miatt nyugtalankodunk. Hányan rontják meg ezzel az egész életüket: „Igen, most csak jól megy minden, de mi lesz esztendő ilyenkor!” Ne törődjünk azzal, ami majd ezután lesz. Isten sohasem adja meg előre a holnapra szánt kegyelmeket: használjuk hát fel minél jobban azokat, amelyeket ma kaptunk.

A szentek sem a múltban, sem a jövőben nem éltek, de a jelenben figyeltek Istennek minden intésére.

Isten azért nem árulja el előre a halálunk óráját, hogy gondolataink ne rögződjenek túlságos mereven a jövőnek erre az időpontjára. Jó dolog, ha összpontosítani tudjuk a gondolatainkat, de vigyázzunk, nehogy a jövőre irányuljon a figyelmünk. A jövő Isten kezében van és mi mégis magunk szeretnénk kézbe kapni az

irányítását. Együgyü létünkre nem értjük meg, hogy akkor biztosítjuk legjobban a jövőnket, ha a jelenben azt tesszük, amit Isten kíván tőlünk.

Úgy gondoljunk Istenre, mint a jószág megszemélyesítésére és legyenek jó véleményekkel felőle. Menjen át a vérünkbe az a meggyőződés, hogy nem is tudna kemény, szeretetlen vagy éppen kegyetlen lenni. Sajnálatos lelkiületre vallana azt hinni, hogy Isten nem a javunkat akarja és nem szívesen jön segítségünkre nehézségeinkben.

Minél jobban szeretünk valakit, annál nagyobb súlyt helyezünk rá, hogy jó véleményekkel legyen rólunk. Így van Isten is. Fájlalja, ha kicsinyes módon vélekedünk róla és feltételezzük, hogy vonakodik megadni valamit, amit tőle kérünk és ami javunkra válnék.

Egészen más színben fogjuk látni a világot, ha igazán olyan-nak ismerjük meg Istent, amilyen.

AKIBEN NINCS ÁLNOKSÁG.

Ez az a dicséret, amellyel Urunk Natanaelt illette. Ha Jézus megdicsér valakit, azon tulajdonságait emeli ki, amelyek neki legjobban tetszenek. Mi halljuk a dicséretet és felébred bennünk a vágy, hogy mi is méltóvá legyünk rá.

Álnokság nélkül való az, aki-ben nincs alakoskodás; aki nem akar másokat túlszárnyalni és főképp: nem akar előnyöket biztosítani magának a mások kárára. De nem jelent sem korlátoltságot, sem élheteretlenséget az álnokság hiánya. Pozitív meghatározása inkább: nyíltság, egyenesség, egyszerűség.

Natanael egyszerű, egyeneslelkű ember volt; nem volt mit rej-

tegetnie, nyílt kártyákkal játszott. Tekintetében úgy olvashattál, mint nyílt könyvből: nem volt benne semmi kétszínűség, semmi tettetés.

Milyen korán elkezdjük arra tanítani gyermekeinket, hogy ne legyenek egyszerűek! S mi, felnőttek is hányszor játszunk „színpadot” az életünkben! Nagy ritkaságszámba megy, ha egészen átlátszó emberre találunk.

Törekedjünk egyszerűsége Istenrel szemben. Balgaság, ha nem vagyunk azok. Hiszen ismeri Ő a gondolatainknak még a kezdetét is. És mégis: milyen ostobák vagyunk! Ki az köztünk, aki már nem próbált volna „bebeszélni” valamit a jó Istennek? Ha legalább Ővele szemben volnánk egészen őszinték és mentegőzés nélkül mondanánk el neki az igazat! Pedig ha Istenrel nem vagyunk becsületesek, ho-

gyan lennének becsületesek másokkal szemben! A tékozló fiú olyan egyszerű volt a bűnvallo-
másában: nem mentegette magát,
nem próbálta szépíteni a dolgo-
kat. Megvallotta az igazságot, úgy,
amint volt.

Legyünk egyszerűek az elmél-
kedésben: ne keressünk nagysze-
rű gondolatokat. Vegyünk példát
a publikánus egyszerű imádságá-
ból: „Uram, légy irgalmas ne-
kem, szegény bűnösnek.” Leg-
jobb, ha egy gondolatot fogunk
meg és abba mélyedünk bele.
Nézzük Jézus egyszerűségét az
Olajfák hegyén. Nagyon gyakori
hibája az imádságnak az egysze-
rűség hiánya.

Legyünk tehát gyermekmódra
egyszerűek az Istennel való érint-
kezésben. Mondjuk meg neki,
hogy nehezünkre esik ez vagy az.
Sajnáljuk, de így van. Ilyenmó-
don otthonosakká leszünk Isten

közelében. Merem állítani, hogy Isten is úgy bánik mivélünk, amint mi bánunk Ővele. Ha mi hidegen, ünnepélyes szertartással beszélünk hozzá, — nos: Ő is úgy fog beszélni mihozzánk.

Egyszerűség felebarátainkkal...

Általában mi mindent el nem követünk, hogy felebarátainknak csak minél kevesebb betekintést engedjünk a benső életünkbe. Ha meg éppen valami rejtegetni valónk van: milyen ügyesen kimódoljuk, hogy senki tudomást ne szerezzen róla. A világ elve, hogy csak annyit áruljunk el magunkból, amennyi éppen előnyünkre válik. Bismarck nagyon nagy politikai és diplomáciai sikereket köszönhetett annak, hogy mindig kertelés nélkül kimondta az igazat: senki sem hitte el neki. Mint ha friss szellő simítana rajtunk végig, úgy érezzük, ha igazán egyszerű lélekkel találkozunk.

Egyszerűség hiányából bizonyosra vehetjük, hogy kevélység rejtőzik valahol a léleknek egy zugában. Minél szentebb valaki: annál egyszerűbb és természetesebb.

Nem találnánk ezen a téren magunkon is egy és más javítani valót?

... És egyszerűség önmagunkkal szemben.

Magunkkal szemben is egyszerűsége, egyenessége törekedjünk.

Szívesen halljuk, hogy különbek vagyunk másoknál és soha nem sokaljuk, ha dicsérettel halmoznak el bennünket, azonban szerfelett csodálkozunk, ha valaki kellemetlen igazságot mond a szemünkbe. Megvan magunkról a saját külön véleményünk és elvárjuk, hogy azt mások is elfogadják. Nem mintha meg akar-nánk téveszteni magunkat vagy

a jó Istent, de egyszerűen, mert nem könnyű dolog elfogulatlanul ítélkezni saját magunk felett. Pl. szívtelennek mondanak bennünket, amire rögtön kész a feleletünk: „Mevannak rá az okaim.” Lehet, hogy igazán úgy van. De azért igyekezzél jóságos, kedves lenni másokhoz.

Nem sürgethetjük eléggé, hogy feltétlenül becsületesek legyünk Istennel szemben. Sokkal könnyebb akkor imádkoznunk is. Az egyetlen dolog, amit megkíván tőlünk Isten az, hogy beismerjük : hogy utálatosan, nagyon utálatosan viselkedtünk. Nem szereti, ha szépítjük a dolgainkat és mentetjük magunkat. Ha lelki békére vágyunk: nyílt egyszerűség az egyetlen út, melyen elérhetjük. Ha kedvünk telik benne, folytathatjuk ugyan az alakoskodást, jó vége azonban nem lesz a dolognak.

Kérjük az egyszerűség kegyelmét az Isteni Gyermek jászola mellett.

MAGAS CÉLKITŰZÉS.

Magas célok után induljunk!

Mielőtt egy hajó kifut a tengerre, mennyi körültekintéssel vizsgálják meg: rendben van-e minden alkatrésze, nem romlott-e el az iránytű stb. Nekünk is így kell tennünk a lelkünkkel.

Milyen fogalmaink vannak a bűnről? Hogyan ítéljük meg különösen a kicsiny bűnöket? A világ befolyása mindig lejjebb és lejjebb szállítja célkitűzéseinket. Senki sem látja be szívesen, hogy hibázott vagy éppen becsstelenséget követett el és így nagyon kapóra jön neki a világ ítélete, amely lejjebb szállítja a becsületesség és tisztesség fokmérőjét és mentséget talál a legtöbb törvényszegésre.

A világ úgy issza a bűnt, mint a vizet. Azért olyan nagyon fontos, hogy magunknak is meglegyen a helyes ítéletünk. A különféle kigőzölgések illata éppen nem kellemes, de idővel ezeket is megszokja az orrunk. Csak akkor vesszük észre, milyen bűzben élünk, ha időnként friss levegőt szívunk. Ha a világban élünk, lassankint a mi lelki igényeink fokmérője is hozzáidomul a környezetünkéhez.

A bocsánatos bűnök, az olyan bűnök, amelyek „könnyen bocsánatot nyernek,” természetesen más elbírálás alá esnek, mint a halálos bűnök, de ha helyes érzéssel bíráljuk meg a bűn lényegét, megrémülünk és nagyon szomorúak vagyunk, ha mégoly csekélynek minősített bűnt követünk is el.

A világ csak mosolyog rajta, hogyan veheti valaki az efféle

semmiségeket ilyen tragikusan? Mi azonban szerencséseknek tarthatjuk magunkat, ha nem pusztággályoskodást látunk egyes dolgokban, amelyet a világ annak tart.

Ne változtassunk tehát a magas célkitűzéseinken és ítéljük meg a bűnt úgy, amint azt Isten megítéli. Nem jön számításba, hogy mit mond a világ, ha Isten mást mond. Nem a világ lesz a bíránk; ellenkezőleg: a világ is meg fog ítélni.

Igyekezzünk Isten elbírálása szerint alakítani a bűnről táplált felfogásunkat.

BIZALOM ÉS ÉLETSZENTSÉG.

Ha azt kérdeznék tőlem, hogy valaki, akit nem ismerek egészen közelről, mennyire fog haladni a tökéletességben és milyen nagy dolgokat fog Istenért cselekedni: mindenekelőtt azt igyekezném megtudni, milyen mértékben bírja az illető a bizalom erényét? Bizalom alatt értve azt a meggyőződést, hogy Isten nemcsak általában, de személyesen hozzám is nagyon jó.

A lelki életben legtöbbször az akadályozza az előbbrejutásunkat, hogy nincs a lelkünkben elég remény, elég bizalom. Mindnyájan szentekké lehetnénk, hacsak erősen remélnénk, hogy Isten csakugyan szentekké tud bennünket tenni.

Csodálnivaló, hogy emberek, akik máris nagyon jók, miért nem még sokkal jobbak? Egyszerűen azért, mert nem elég erős a bizalmuk. Milyen megdöbbenően nagy bennük a logika hiánya! Elhisszük, hogy Jézus napról-napra saját testét adja nekünk a szentáldozásban, arra azonban már nem tartjuk hajlandónak, hogy megadja azt a kegyelmet, amelyet később, a nap folyamán kérünk tőle! Lehetne ennél képzelenebb dolgot elgondolni?

Ha tudni akarod: milyen magas fokra jutottál a lelki életben, vizsgálj meg magad: hogyan állsz bizalom dolgában? Aprólékos, vagy óriási kegyelmeket remélsz-e Istentől? Ha azt mondod: Isten olyan kimondhatatlanul jó volt hozzám s remélem, hogy továbbra is megsegít és képessé tesz rá, hogy iránta való szeretetből elfogadjam ezt vagy azt a megalázást;

hogy segít megzabolázni a rettenetes természetemet, annyira, hogy ezentúl angyalnak mondjanak, akik eddig boszorkánynak mondtak — akkor komolyan remélheted, hogy közel vagy Istenhez. Miért is kérnél tőle aprólékos dolgokat, mikor sokkal szivebben ad Ő neked hatalmas értékeket, mint holmi lim-lomot.

Az a különbség a szent és a közönséges halandó közt, hogy a szentnek magas fogalmai vannak Istenről. Ha azt mondd: eddig elfecséreltem az életemet és most már késő, hogy komoly munkába kezdjek Istenért — nem látod-e, milyen helytelenül itéled meg az Ő jóságát és mindenhatóságát? Szégyen, hogy ilyen tiszteletlenül, méltatlanul gondolkodunk Istenről! Atyánknak nevezzük, de úgy bánunk vele, mint idegennel, vagy éppen ellenséggel. Teszik ezt még legjobbjaink közül is sokan és

mikor jóságos tanításait hallják, csüggetegen sóhajtanak fel: „csak-hogy bizonyára nem a magunk-fajta tökéletlenekre gondolt Urunk, amikor ezeket mondta!”

Megesik, hogy a szent is, a közönséges halandó is ugyanazt a hibát követik el. A bűnös ilyenkor magába zárkózik és fel sem meri emelni a tekintetét. A szent bánkódik ugyan, de bizalommal megy tovább az útján, mintha semmi sem történt volna.

Sokan talán azt mondják erre: „Miért nem hallottam ezt ötven évvel ezelőtt? Ma már késő!” Az idő nem számít Isten előtt. Vagy mondta-e az atya a tékozló fiúnak, hogy először hat évi vezeklést kell magára vennie, csak azután remélhet bocsánatot?

Dehogyan mondta! Azonnal házába fogadta, legszebb ruháit adatta rá és lakomát készített a tiszteletére.

Tágítsd ki Istenről táplált fel-
fogásodat; sohasem szűnt Ő meg
téged szeretni.

AZ ÖNMEGTAGADÁS SZELLEME.

Egy napig sem élhetünk nélküle.

Önmegttagadás — mindnyájan tudjuk — nem közkedvelt beszéd-tárgy. „Ha szolgálni akarod Istent, tagadd meg magad.” Talán nem is okos dolog, éppen ezzel kezdeni a beszédet, hiszen a toborzó őrmester is a katonaélet tetszetős mozzanatairól beszél először, hogy kedvet csináljon a legényeknek.

De függesszük tekintetünket az Urra. Mennyire szeret bennünket, mennyi jót tesz velünk! Ne legyünk iránta hidegek! Sohasem szerette Ő a hideg szíveket s fájt neki, ha közömbösen mentek el mellette, vagy éppen bántalmazták. Ha nagyon szeretjük: hason-

lóvá igyekszünk lenni hozzá és úgy akarunk élni, amint Ő élt. Úgy akarok mindent tenni, amint Ő kívánja, hogy tegyek. És pedig már ma: ezen a napon, amelyet azért kaptam tőle, hogy üdvösségemet munkáljam. Nem akarok addig várni, amíg egy goromba levél, vagy egy arculütés, vagy a legjobb barátom betegségének a híre alkalmat ad rá, hogy önmegtagadást gyakoroljak. Sem azt nem teszem fel magamban, hogy minden öt évben egyszer valami világrengető önmegtagadást végzek. Mikor Liguori Szent Alfonzot megkérdezték: melyik a tökéletesség legbiztosabb útja, ezt felelte: „Légy boldog és megelégedett. Érd be azzal, amid van és készséggel légy ott, ahol vagy.” Légy vidám, jóságos és erélyes és úgy élj, hogy lássák az emberek, milyen könnyű a vallásos emberek társaságában élni.

Ne félj tőle, hogy nem juthatsz közel Istenhez, ha nagyon közön-séges, prózai életet élsz. Mikor Szent Ignác szenttéavatásának a kérdése felmerült, valaki, aki őt életében ismerte, csodálkozva ki-áltott fel:

„Ignácot szenttéavatni! Hiszen akkor a papságnak háromnegyed-részét szentté avathatnák. Hiszen soha semmi különöset nem lát-tam rajta!”

Függeszük szemünket Jézusra és Máriára; először csak távolról nézzük őket, de ha kitartunk, napról-napra közelebb jutunk hozzájuk.

ARANYMONDÁS.

Csak akkor értjük meg:
mi az Isten szeretete,
ha egymást igazán szeretjük.

Vége.

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	9
Szelídség	12
Kislelkűség	18
Nagylelkűség hiánya	21
Önvizsgálat	25
Szórakozott vagyok az imában	29
Lelkitusa a Getszemániban	33
Gondolatok a pokolról	37
Hálaadás jogunk és kötelességünk	42
Krisztus és az apostolok	49
Ránk is szüksége van az Úrnak	55
Használjuk fel az alkalmat	65
Vallásosság	68
Istent szeretni	72
Öröm	77
Neheztelés	80
Múlt, jelen, jövő	83
Akiben nincs álnokság	87
Magas célkitűzés	94
Bizalom és életszentség	97
Az önmegtágadás szelleme	102

Lelkiélet kis könyvei.

24 **A breviárium himnuszai**

Latin-magyar szöveggel

II

PROPRIUM ET COMMUNE SANCTORUM

Ára 120 pengő.

25. Gerely Jolán

Gyermekeink boldogságáról van szó!

Ára 80 fillér.

26. Szent Bernát

Ember, törődj a lelkeddel!

Ára 60 fillér.

27. Szt. Agoston

A legméltóságosabb Oltáriszentség megígérése

Ára 80 fillér.

28--30. P. Considine S. J.

Fel a szívekkel!

Egy-egy kötet ára 70 fillér.

